

Pojízdný krámek snů

Jenny Colganová

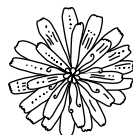

Pojízdný
krámk sni
Jenny Colganová

Pojízdný krámk sni

Jenny Colganová

Přeložila Magda Pěňčíková

The Little Shop of Happy Ever After

Czech edition © Argo, 2018

Copyright © Jenny Colgan, 2016

Translation © Magda Pěňčíková, 2018

Cover illustration © Gabriela Ryšková, 2018

ISBN 978-80-257-2379-1 (váz.)

ISBN 978-80-257-2422-4 (e-kniha)

*Čtěme a tancujme; tyto dvě kratochvíle
světu nikdy neuškodí.*

VOLTAIRE

Slovo čtenářům

Tahle knížka nemá věnování, protože je celá věnovaná právě tobě, čtenáři. Všem čtenářům.

Tahle knížka je totiž o čtení a o knihách, a o tom, jak mohou změnit váš život, a troufnu si říct, že vždy k lepšímu. Je taky o tom, jaké to je přestěhovat se a začít znovu (a to už jsem v životě zažila víckrát), a o tom, jaký vliv na náš život má místo, které si k životu vybereme. A jestli se můžeme ve skutečném životě zamilovat stejně jako v příbězích. Taky se tu povídá o sýru, protože jsem se právě přestěhovala někam, kde se hodně sýrů vyrábí, a já se od nich nemůžu odtrhnout. A je tu pes Rozárka.

Hodně se tu vypráví o knížkách, protože hlavní hrdinka, Nina Redmondová, sní o tom, že si otevře knihkupectví.

A tady je pár tipů, kde všude si můžete číst, protože bych ráda, abyste se při čtení cítili co nejpohodlněji. Pokud mi nějaký nápad unikl nebo máte nějaký vlastní způsob, dejte mi vědět přes Facebook nebo na @jennycogan na Twitteru, protože trpím staromódní představou, že čtení je radost, o kterou je neustále potřeba pečovat, a opravdu doufám, že pro vás tahle knížka bude stejnou radostí, jakou pro mě bylo ji psát.

Koupelel

Ve tři čtvrtě na deset večer nastává můj čas na uvolňující koupel, který můj manžel nenávidí, protože musí přenastavit termostat, pokud neukazuje požadovanou teplotu (a ta je jen o trochu nižší než žár na povrchu Slunce), aby voda byla úplně vařící. Je to luxus. Jen nemusím koupelový olej. To je vám divná věc. Na všem ulpívá jako film. O tom ale jindy. Kniha ve vaně. Nejlepší je měkká vazba, tu můžete vždycky vysušit na topení (všechny díly

Harryho Pottera moje děti vymáchaly ve vaně). Já ale často čtu na čtečce a prozradím vám jedno tajemství: obracím stránky nosem. Možná jste nebyli požehnáni skotsko-italským frňákem jako já, ale s trochou cviku se vám brzy podaří naučit se, jak mít jednu ruku pod vodou a zároveň obracet stránky. Pokud máte v rodině někoho, kdo má zvyk vtrhnout do koupelny, raději se zamkněte, protože z mé zkušenosti je to pro příchozí trochu legrační pohled.

Moje kamarádka Sez používá obě ruce, ale čtečku má zabalenou v igelitu. To je rozumné.

Postel

Jediný problém se čtením v posteli je, že trvá skutečně krátce: dvě tři stránky a jste v limbu. Pokud byl den opravdu dlouhý, přečtete tak odstavec nebo dva, a hned odpadnete a další den večer si nebudete jistí, jestli vám příběhem neproběhl růžový jednorožec, kterého jste honili v pyžamu. Ale ono to tak není. Nic takového. Jen jste usínali a budete se muset o pár stránek vrátit. Naštěstí jsem hlavní postavy pojmenovala dost odlišně. Není nic horšího, než pozdě večer číst o Cathy a Katie. Já vám život ztěžovat nebudu.

Opalovací lehátko

O prázdninách by jeden považoval za nejlepší místo ke čtení lehátko. Míra mého spálení na dovolené je daná kvalitou knihy, kterou jsem v tu dobu četla. Potíž je ovšem s tím, kde chcete knihu držet. Když ji budete držet nad hlavou, za chvíli vás začnou bolet ruce a budete mít na těle velkou neopálenou skvrnu ve tvaru knihy (v některých kruzích to může být docela oblíbené). A mžourání do slunce taky nic moc. Sedět se zkříženýma nohama na ručníku taky není zrovna lichotivá poloha (aspoň u mě, nejsem zrovna supermodelka). Když ležíte na břicho, stéká vám pot do knížky a lehátko se vám zařezává do kůže. Nejlepší jsou taková ta prastará látková lehátka po babičce, která mají stínítka.

Já vím, vypadají šíleně. Ale pak si můžete číst v klidu a nic vás neruší. Máte vyhráno.

Při chůzi po ulici

Dřív bývalo celkem přijatelné, když šel člověk po ulici a měl před nosem knihu. Lidé se shovívavě usmívali a ukročili vám z cesty, protože věděli, jaké to je, když potřebujete něco nutně dočíst. Jednou jsem viděla v metru, jak si jakási dívka vymkla zápěstí, protože se jednou rukou pevně držela, zároveň se snažila dočíst *Vhodného nápadníka* a k tomu ještě přestoupit.

Jenže dneska má každý v ruce hloupý smartphone pro případ, že by se na Facebooku objevil obrázek roztomilého pejska a jemu by to o dvě sekundy uteklo, a tak se z chůze po ulici stala trochu obtížnější disciplína, i když nedržíte v ruce knihu. Proto kráčejte opatrně.

Knižní klub

Pokud čtete tuhle knížku do knižního klubu nebo skupiny, tak se omlouvám, předpokládám, že je čtvrt na tři ráno den před setkáním. Když si člověk musí přečíst knihu z donucení, je to, jako by byl zase ve škole. Až budu mít chuť dělat si zas domácí úkoly, přihlásím se do večerní školy, jak si to slibuju už tolik let. Pokud musíte číst něco ve spěchu, dopadá to tak, že na otázku: „Hej, a co si myslíš o tom konci?“ vy jen přikyvujete a modlíte se, aby nebyl nějak zapeklitý, převrácený, úplně jiný, než by se dalo čekat (a to se mi stalo, to vám povím). Takže vás uklidním – tahle kniha nemá žádný nečekaný konec. To bych vám přece řekla, ne?

Houpací síť

Kdysi dávno, když jsem byla mladá, jsem měla krásného přítele, který mi koupil houpací síť a já jsem si ji zavěsila na malinkou a přílišně nebezpečnou střešní terasu, kde jsem pak strávila

mnoho hodin, houpala jsem se a četla si a jedla křupky a myslela na svého rozmilého přítele.

Pak (milý čtenáři), jsem si ho vzala za muže, narodilo se nám pár dětí, pořídili jsme si psa a přestěhovali se někam, kde pořád prší a ta houpací síť je někde na půdě. A tomu se, vážení přátelé, říká „a žili šťastně až navěky“.

Vyšetřené chvílky

A to je to nejlepší. Často přijdu o deset minut dřív, než dětem skončí plavání, nebo si vyšetřím čtvrt hodinku po bleskovém nákupu, sednu si do auta a čtu si. Zasloužím si to a život je o tolik sladší.

Dojíždění

Čtení v prostředcích hromadné dopravy je super. Pokud se mu dokážete oddat. Dojíždění vyžaduje tolik disciplíny – jen si všimněte, jak všichni lidé s tupým výrazem ve tváři sledují nekonečně komplikovaný a krásný tanec na všech zastávkách – vaše mysl se okamžitě podřídí řádu, abyste se za přesně určenou dobu odsud dostali pryč. Odložte telefon, všechny ty otravné věci mohou počkat, až budete v práci. Je to vaše odměna za to, že musíte dojíždět.

Cestování

Cestování není totéž jako dojíždění. Já sama jsem proti zavádění wi-fi do aut a letadel, i když se to samozřejmě děje. Ale i tak, zarezervujte si místo u okna, abyste se tam mohli zachumlat, vezměte si sluchátka, pusťte si něco příjemného a můžete se ponořit do knihy na pár hodin. Jen si musíte pohlídat, až budou vozit nápoje uličkou, aby vás neminuli. To se chvílku nemůžete soustředit, a tak odložte knížku a čtěte si časopis a dělejte, jako že jste v pohodě a ani vás nerozhodí, pokud vás neobslouží. Taky jsem zkoušela zároveň jíst, pít, poslouchat hudbu a číst si

v ekonomické třídě v letadle. To ale nedoporučuji, pokud nemáte v rozpočtu položku na čistírnu spolucestujících.

Vlaky jsou ke čtení jako stvořené. Dobrá sluchátka mi připadají lepší než hledat tiché kupé a zkoumat, jestli zrovna tady nesedí nějaký hluční magoři. Nic proti nim, ale mohli by si hledat jiné trasy.

Před krbem

Pokud nemáte krb, stačí svíčka. Vždycky se na to moc těším. Jak se začne stmívat, rozdělám oheň a vezmu si tlustou knížku – čím tlustší tím lepší. Mám ráda dlouhé romány, velký hrnek čaje nebo sklenku vína – podle toho, jestli už se týden chýlí k víkendu (nebo podle toho, v jaké náladě se nachází moje definice víkendů) – trocha ticha a klidu. Pejsek taky pomůže. Psi jsou skvělí, přivedou vás k tomu, že se nemusíte každé dvě minuty dívat do mobilu, abyste byli šťastní.

Nemocnice

V nemocnicích jsem z různých důvodů strávila hodně času: v jedné jsem pracovala, v druhé rodila děti a ty potom padaly ze stromů a lámaly si nohy a tak dále a tak dále.

Čas v nemocnici plyne jinak. Jednak je mnohem pomalejší. V noci se nezastaví. A vždycky se tak trochu divíte, co se tu celou dobu děje, opravdová dramata, která každého dříve či později potkají – někdo umírá, někdo se rodí, je tu štěstí i velký smutek – a to všechno se točí kolem vás, na každém patře téhle sterilní a přetopené budovy, hrůza a bolest a radost v každém profesionálním kroku, který se ozve na naleštěném linoleu.

V nemocnici se mi čte těžko. Připadám si jako na velké lodi, která projíždí rozbouřenými vodami, zatímco venku jsou lidé na souši, kteří pokračují ve svém normálním životě a nevidí, co se tu děje jen kousek od nich.

V nemocnici se mi dobře četla poezie. Krátké věci, od nichž můžete zdvihnout zrak a necítit se tak zranitelně, tak odtrženě od světa. Všichni jsme tady byli, jsme a budeme.

V nemocnici můžete předčítat i někomu druhému.

A také jsem se nikdy nezlobila na to, že v nemocničních bufetech prodávají koláče a zmrzlinu. V nemocnicích by vždycky měli prodávat koláčky. Aspoň ty.

Pod stinným stromem v sluncem prozářeném parku

Ale prosím točenou zmrzlinu, žádnou dřev, co se musí škrábat.

Různé

Nejvíc jsem asi pyšná, že jsem dokázala zároveň číst a kojit (dejte dítěti polštář POD hlavu), číst a sušit si vlasy (mám šílené vlasy), číst a čistit si zuby (zuby mám dobré, asi že si je čistím dlouho), číst a čekat, až přeskóčí červená na semaforu, číst zamčená na záchodě na strašně nudné svatbě (nebyla moje), číst si v dětském hracím centru (jednoho deštivého odpoledne jsem přečetla celý román, zatímco děti zmizely v balónkovém bazénu; paradně jsme si to užili), číst na pedikúře (na manikúru nechodím, nemůžu si tam číst), číst ve frontě, číst v kabrioletu (to je fuška), číst v kostele (je to hřích a byla jsem za něj spravedlivě potrestána), číst na obchodní cestě, když musím sedět sama v restauraci (s knihou není člověk nikdy sám), a číst si tam, kde to všechno začalo, na zadním sedadle tátova zeleného Saaba 99, na klíně kudrnatou hlavu nejmladšího brášky a v puse lízátko.

Taky mi napište, kde čtete. Protože každý den s knihou je o něco lepší než den bez knihy a já vám přeju ty nejšťastnější ze všech dnů.

A teď se seznamte s Ninou...

Jenny xxx

Kapitola první

Problémem dobrých věcí je, že se velmi často skrývají za věcmi strašnými. A přitom by bylo nádherné, kdyby k vám při každé příšerné události jen někdo přišel, poklepal vám na rameno a řekl: „Neboj, stojí to za to. Teď to vypadá jako hrůza hrůz, ale slibuju ti, že nakonec se všechno v dobré obrátí.“ A vy byste řekli: „Děkuju, kouzelná kmotříčko.“ Můžete se přitom i rovnou zeptat: „A nemohla bych shodit tak tři kila?“ a ona odpoví: „Ale jistěže, mé dítě!“

Bylo by to fajn, ale protože to tak není, často se až příliš dlouho vláčíme s něčím, z čeho jsme nešťastní, nebo příliš rychle vzdáváme něco, co by se vyřešilo samo. A často je těžké říct, o co tady vlastně kráčí.

Jít životem vpřed může být docela otrava. To si aspoň myslela Nina.

Nina Redmondová byla devětadvacetiletá mladá žena a právě si říkala, že nebude brečet na veřejnosti. Pokud jste si někdy takto zkoušeli domluvit, víte moc dobře, že to nefunguje. A ještě k tomu byla v práci. V práci se nebrečí.

Přemýšlela, jestli se to děje i někomu jinému. Napadlo ji, že možná brečí všichni, i Cathy Neesonová, paní s tuhými peroxidovými vlasy, úzkými ústy, schovaná za hromadou papírů. Právě teď stála v rohu místnosti a sledovala dění se založenýma rukama a pochmurným výrazem ve tváři. Před chvílí Nině a jejím spolupracovníkům přednesla řeč plnou odborných výrazů – o tom, jak se všude vyhazuje, Birmingham si nemůže dovolit tolik knihoven, a taky o tom, že na úspornost je potřeba si zvyknout.

Nina dospěla k názoru, že ne. Někteří lidé v sobě nemají ani slzičku.

(Nina už ovšem nevěděla, že Cathy Neesonová plakala cestou do práce, cestou z práce – což poslední dobou bývalo po osmé večer – pokaždé, když někoho propustila, pokaždé když ji požádali, aby stáhla o několik procent už tak hubený rozpočet, pokaždé když jí řekli, že má vytvořit kvalitnější důležitý dokument, a pokaždé, když jí šéf naložil hromadu administrativní práce v pátek ve čtyři hodiny odpoledne, když vyrážel na lyže, a že vyrážel často.

Nakonec se na tuhle práci vybodla a šla pracovat do obchodu se suvenýry. Tam měla pětínový plat, poloviční pracovní dobu a už nebrečela. Ale tohle není příběh Cathy Neesonové.)

Bylo to tím, říkala si Nina a snažila se spolknout obrovský knedlík v krku, že byli prostě jen malinká knihovna.

V úterý a ve čtvrtek ráno se četly pohádky dětem. Ve středu odpoledne zavírali brzy. Knihovna byla oprýskaná stará budova a linoleum na podlaze už bylo poničené. Trochu to tu páchlo plísní, pravda. Velké, kapající radiátory si po ránu dávaly na čas, pak se zprudka rozpálily a vytvořily zatuchlý vzduch, také díky staré Charlie Evansové, která se sem přicházela ohřát a přečíst si noviny od první do poslední stránky. Nina přemítala, kam se teď Charlie Evansová poděje.

Cathy Neesonová vysvětlila, že se knihovní služby budou soustředit do centra města, kde vznikne otevřený prostor s multimediální zónou, kavárnou a inter-senzorickou zážitkovou místností, ať už to bude cokoliv. A do centra se muselo jet nejméně dvěma autobusy, což už je pro ty staroušky a mrňousky moc daleko.

Krásná, ošuntělá budova knihovny se špičatou střechou byla prodána a budou z ní apartmány, na které si knihovnice z platu nevydělá.

A Nina Redmondová, devětadvacetiletá knihomolka s huskými dlouhými hnědými vlasy, bledou, pihatou pletí a neustálým plachým ruměncem ve tváři – anebo slzou v oku v nejméně

příhodné chvíli – bude vyhozena do chladné, větrné pustiny světa, v němž je náhle na trhu hodně nezaměstnaných knihovnic.

„Takže,“ uzavřela Cathy Neesonová, „můžete klidně začít balit knihy už teď.“

Slovo „knihy“ vyslovila, jako by jí překázelo ve výhledu na zářivé nové vize společnosti Mediatech Services. Tyhle odporné, trapné knihy.

*

Nina se s těžkým srdcem a červenýma očima dovlekla do zadní místnosti. Naštěstí podobně vypadali všichni. Rita O’Learyová měla jít do důchodu nejmíň před deseti lety, ale byla na klienty moc milá, a tak všichni přehlíželi fakt, že už nepřečte číslice a knihy zařazuje náhodně. Rita se rozplakala naplno a Nina tak mohla svůj smutek zakrýt utěšováním druhého.

„A víš, kdo dělal takovýchle věci?“ zasyčel Griffin přes své řídké vousy, když šla kolem něj. Griffin hleděl zarytě na Cathy Neesonovou, která pořád ještě stála v knihovně. „Nacisti. Sebrali všechny knihy a házeli je do ohně.“

„Nikdo je do ohně házet nebude!“ řekla Nina. „Tohle nejsou nacisti.“

„To říkají všichni. Ale než se naděješ, nacisti budou tu.“

*

S neuvěřitelnou rychlostí se zorganizoval jakýs takýs výprodej knih z knihovny, většina čtenářů listovala starými oblíbenými knížkami v krabicích po desetipenci a lesklé nové výtisky zůstávaly nedotčené.

Dny šly dál a knihovníci měli zabalit zbytek knih a poslat je do centrální knihovny. Griffinova už tak zasmušilá tvář vyhlížela ještě